

Skúsenosti s konaniami podľa § 16a) vodného zákona – pohľad verejnosti

Martina Paulíková, WWF Slovensko

Jasná, 27. – 28. 5. 2019

WWF Slovensko

- **World Wildlife Fund for Nature - Svetový fond na ochranu prírody** - medzinárodná mimovládna organizácia podporujúca ochranu, výskum a obnovu životného prostredia.
- založená v roku 1961, zastúpenie vo viac ako 80 krajinách sveta
- **cieľ:** reagovať na environmentálne problémy, ponúkať riešenia a naplňovať víziu prosperity, trvalej udržateľnosti a ochrany prírodných hodnôt Dunajsko-karpatského regiónu, ktorý je „Zeleným srdcom Európy“
- na Slovensku pôsobí **od marca 2014** v rámci Danube-Carpathian Programme (WWF – DCP).
- **priority:** podpora efektívnej starostlivosti o chránení územia, povodia riek, a dlhodobu udržateľné využívanie prírodných zdrojov, napr. rozumné hospodárenie v lesoch a poľnohospodárstve
- **aktivity:** odborná činnosť, spolupráca s expertnými inštitúciami, orgánmi štátnej správy, mimovládnyimi organizáciami a verejnosťou.

Za živé rieky a čistú vodu

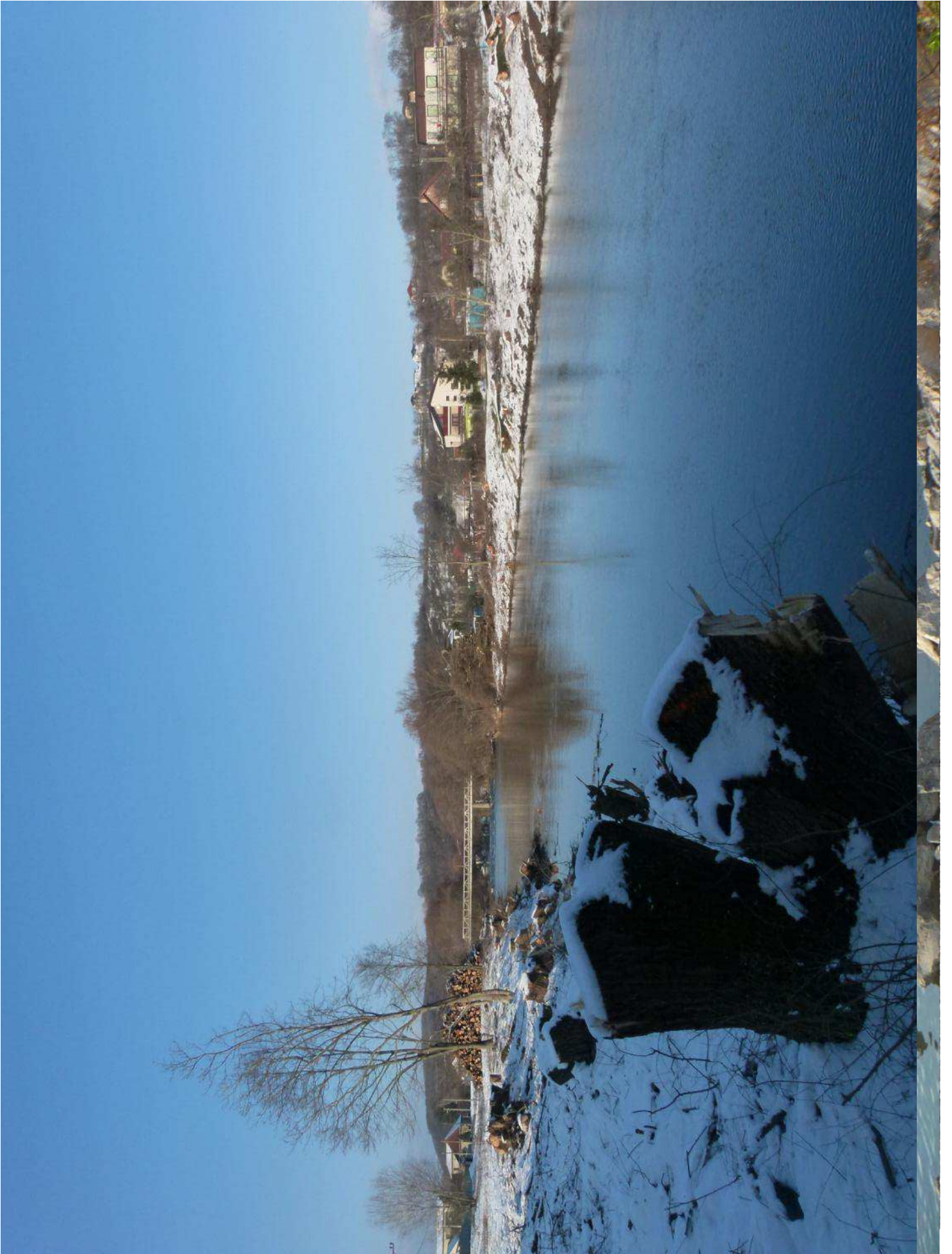

- myšlienka spoločnej koordinácie aktivít občanov, vedcov, turistov, rybárov a environmentalistov vznikla v r. 2015 pri putovaní „Za živé rieky – Dolu Hronom“
- 02/2016 - výzva vedcov a odborníkov *Za živé rieky a čistú vodu – za zmenu vodnej politiky na Slovensku* a následne petícia 20 tisíc občanov
- *dnes* - neformálna iniciatíva / voľné zoskupenie expertov, mimovládnych organizácií, miestnych zoskupení a aktívnych jednotlivcov
  - WWF Slovensko
  - Slovenský rybársky zväz
  - Slovenský klub turistov
  - Združenie Slatinka
  - o.z. Ochrana prírody Podunajska
  - o.z. Rieka
  - LIPA – Liptovský aktivisti o.z.
  - a ďalšie

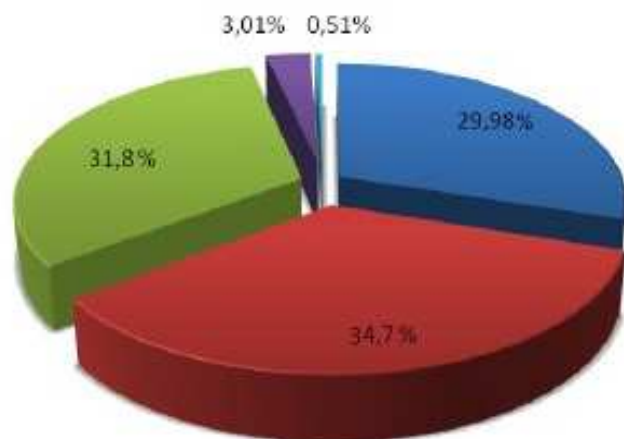

Aký máme stav vôd?

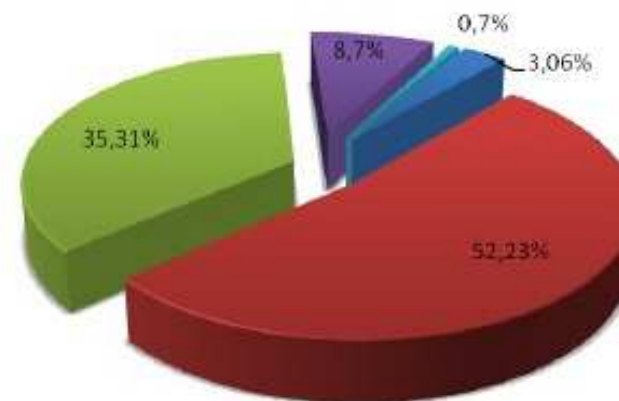
Počet útvarov povrchových vôd SR - hodnotenie ekologického stavu/potenciálu (2007)

■ veľmi dobrý ■ dobrý ■ priemerný ■ zlý ■ veľmi zlý

Počet útvarov povrchových vôd SR - hodnotenie ekologického stavu/potenciálu (2012)

■ veľmi dobrý ■ dobrý ■ priemerný ■ zlý ■ veľmi zlý

Zdroj: <http://www.vuvh.sk/rsv2/default.aspx?pn=1PONU> a <http://www.vuvh.sk/rsv2/default.aspx?pn=2PONU>

Posudzovanie nových rozvojových činností na stav vôd

- **2004** – po vstupe do EÚ začala na Slovensku platiť Rámcová smernica o vode
- **do marca 2015** – žiadne posudzovanie nových činností na stav vôd

Problém 1: Potreba dodatočného posúdenia neposúdených činností, osobitne tých, ktoré neboli predmetom posudzovania vplyvov v rámci EIA.

Kto? Kedy? Ako? Kto urobí opatrenia na zlepšenie stavu vôd?

„Pokiaľ ide o malé vodné elektrárne, Slovensko sa zaviazalo preskúmať rozličné možnosti, **ako vykompenzovať protiprávne následky zanedbania vypracovania posudzovania vplyvov na životné prostredie vrátane potreby vykonať následné hodnotenia a vykonania dodatočných opatrení, ktorými by sa zmiernili účinky realizovaných projektov.**”

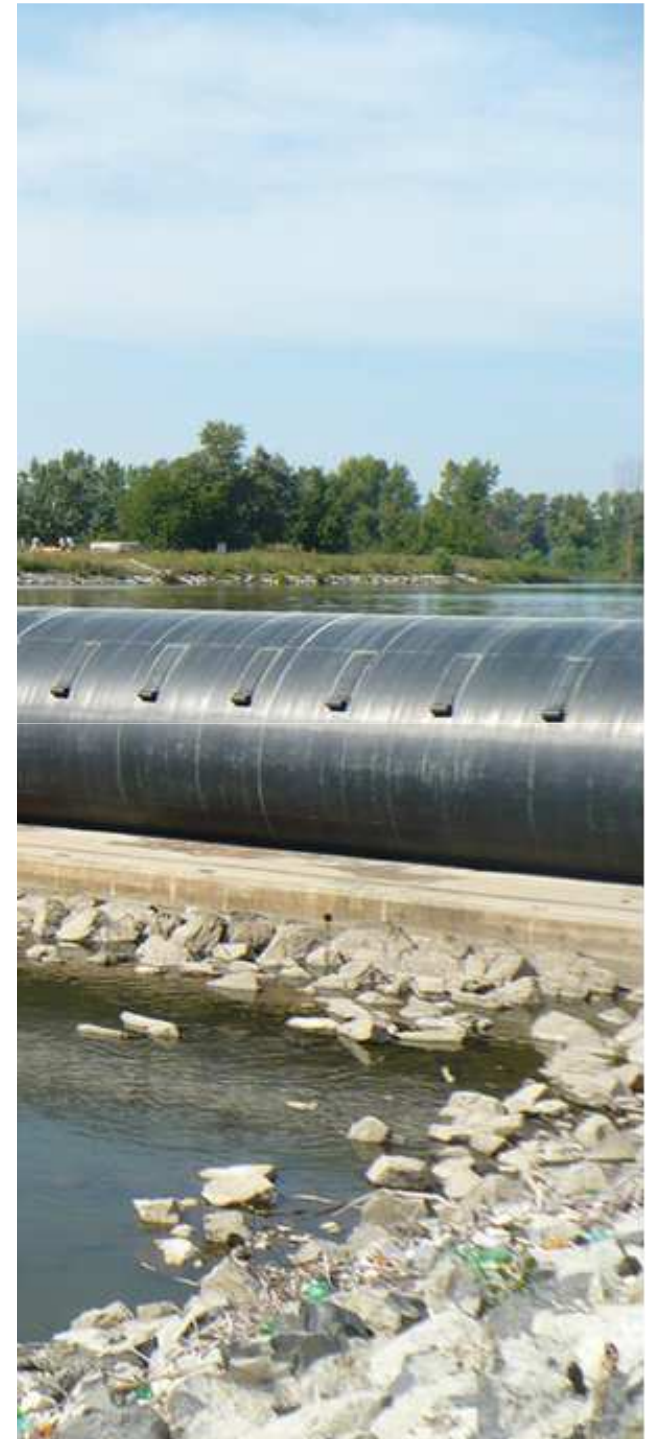
Preskúmanie vykonávania environmentálnych právnych predpisov a politik - COM(2019) 149, SWD(2019) 116 final

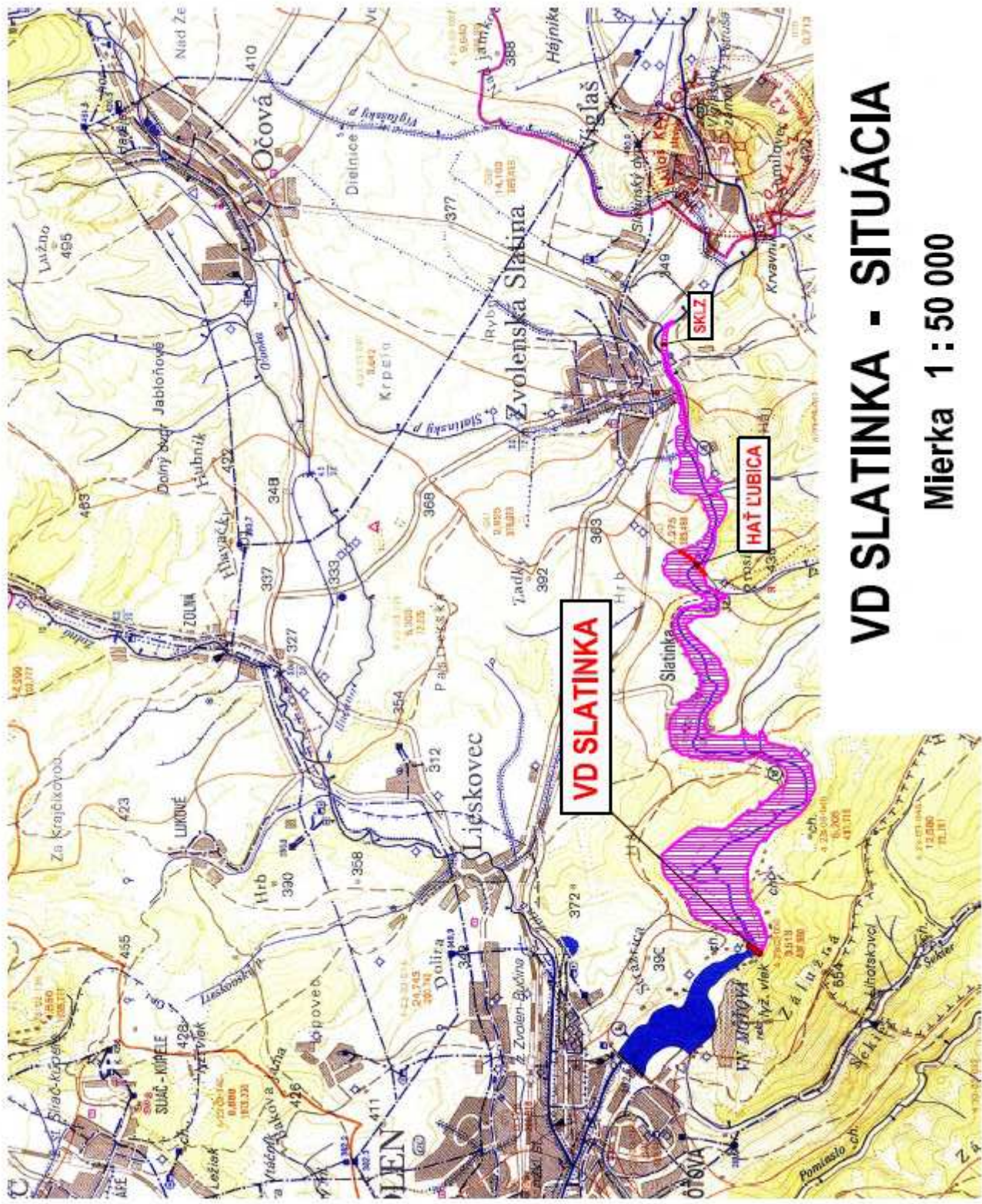

Posudzovanie nových rozvojových činností na stav vôd

- **30. 3. 2015** – ministerstvo zverejnilo materiál „*Postupy pre posudzovanie infraštrukturálnych projektov podľa článku 4.7 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti spoločenstva v oblasti vodnej politiky*“.
- materiál však však nebol datovaný (? odkedy platí) a nemal charakter metodického usmernenia (? záväznosť),
- **31. 3. 2015** - VÚVH poverené ministrom ŽP na spracovanie primárnych hodnotení,
- údaje o novej činnosti iba od investora, postup spracovania mimo orgánov št. vodnej správy, správcu toku, samospráv aj verejnosti
- mnohé stavebné úrady nevedeli, že hodnotenie si majú pýtať k územnému konaniu a ak aj niektoré stanovisko dostali v rámci konania, boli bezradné

VD SLATINKA - SITUÁCIA

Mierka 1 : 50 000

Primárne hodnotenie pred marcom 2018 - príklad

- 12. 6. 2015 – VÚVH spracoval „Stanovisko k materiálu „Vodné dielo Slatinka“ ....., pričom hodnotil vplyv VD plánovaného na rieke Slatina v rkm **7,6** – 16,6 (= vplyv na 2 vodné útvary)
- 28. 9. 2015 – Združenie Slatinka požiadalo o prepracovanie stanoviska VÚVH (rkm **6,7** – 16,6 = vplyv na 4 vodné útvary, podstatne väčší vplyv)
- 7. 10. 2015 – VÚVH odmietlo žiadosť združenia ako neopodstatnenú
- 30. 10. 2015 - Združenie Slatinka opätovne požiadalo o prepracovanie stanoviska VÚVH
- 16. 12. 2015 – VÚVH spracovalo nové stanovisko k VD Slatinka

Problém 2: Koľko z existujúcich cca 300 stanovísk spracovaných do 03/2018 bolo spracovaných na základe podobne zlých podkladov od investorov? Kto ich môže skontrolovať a prehodnotiť? Platia tieto stanoviská? Majú k nim prístup OÚ?

Posudzovanie nových rozvojových činností na stav vôd

- **od 15. 3. 2018** – novela vodného zákona – postup hodnotenia dopadov nových činností na stav vôd v zákone o vodách

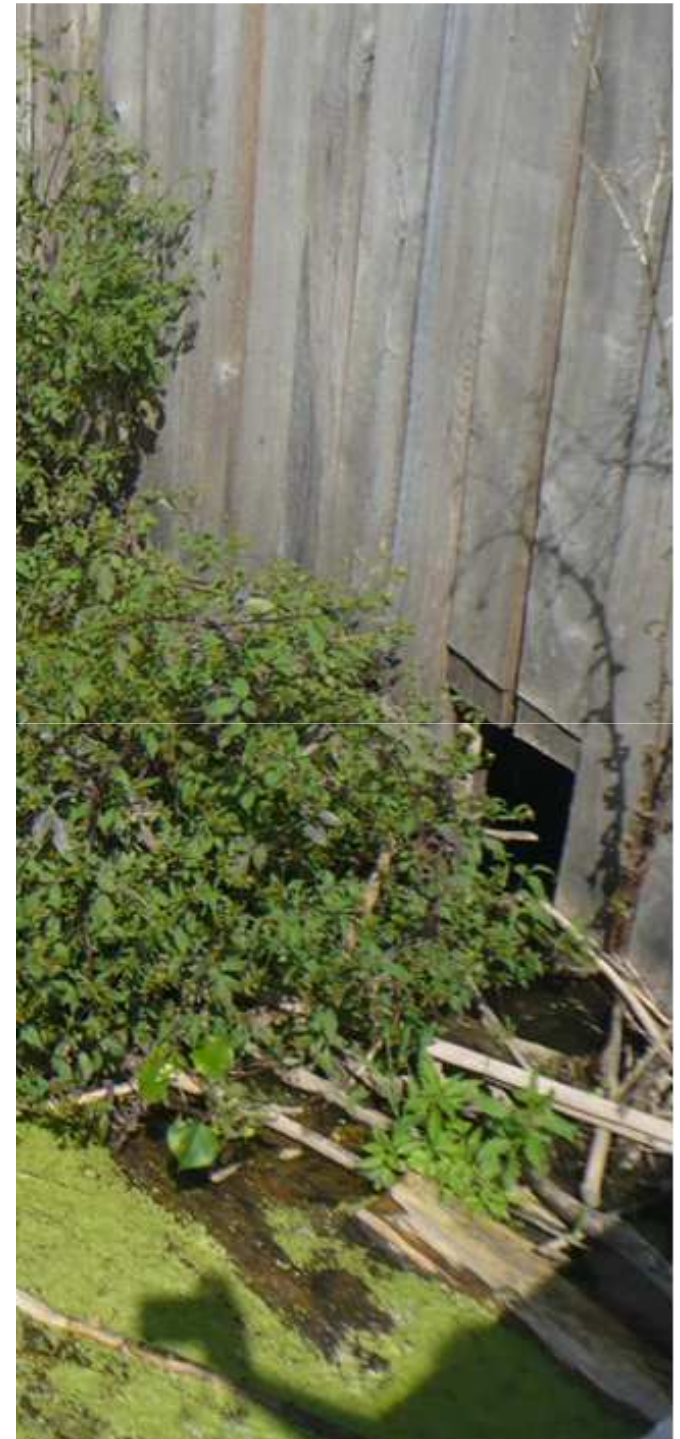
Problém 3: neprístupnosť resp. neexistencia vstupných dát o vodných útvaroch a tým pádom otázne celé hodnotenie dopadov nových projektov a činností na stav vôd

? Kto má prístup k dátam? Kde sú zverejnené?

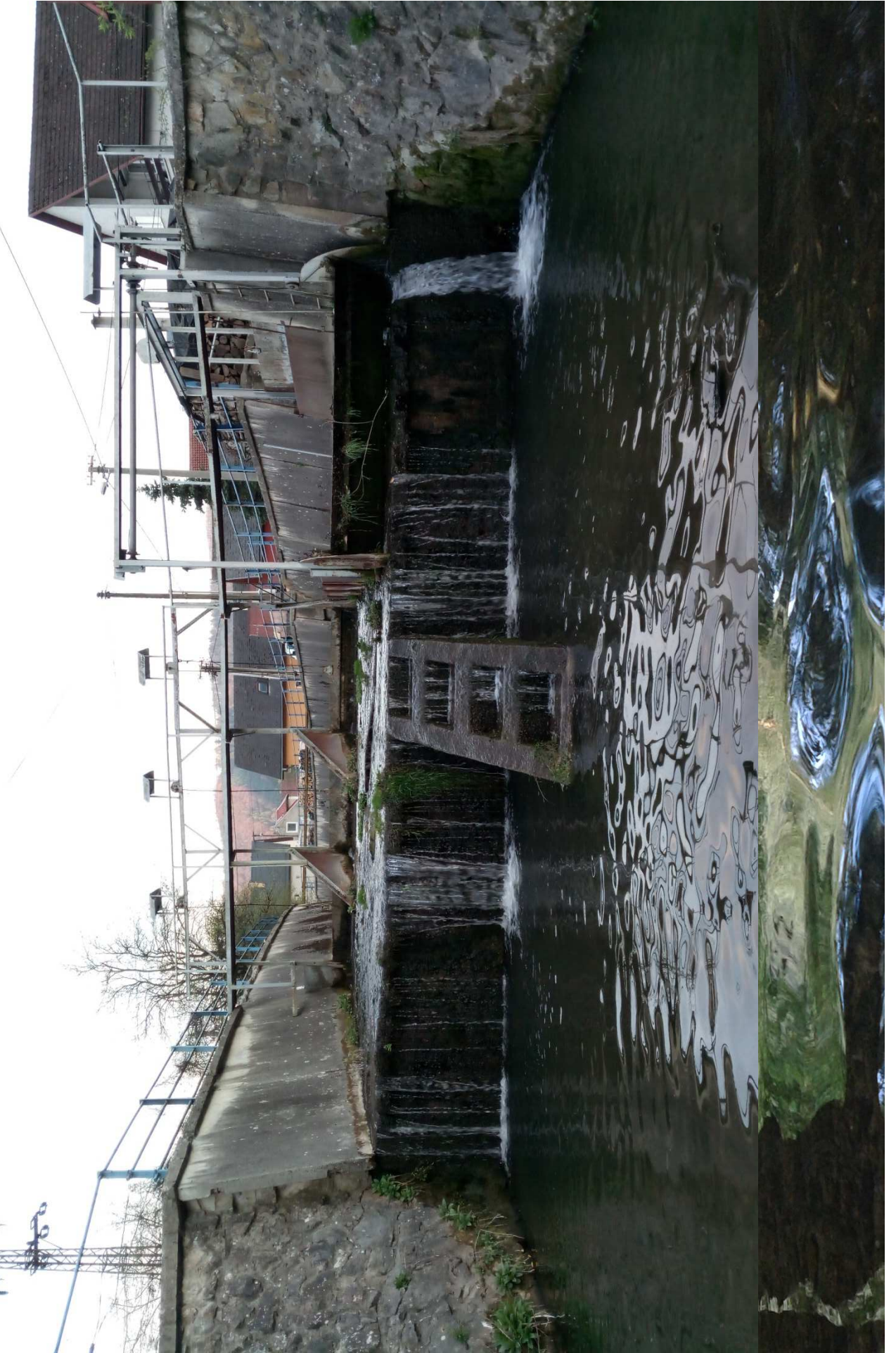
? Kto je zodpovedný za aktuálnosť, spoľahlivosť, úplnosť a relevanciu údajov? OÚ alebo VÚVH?

? Sú kapacity na overovanie údajov?

? Je možné overiť resp. vkladať aktuálne údaje?

2019

„Z posúdenia plánov manažmentu povodia druhej generácie vyplýva, že Slovensko je ďaleko od dosiahnutia dobrého stavu/ potenciálnych cieľov pre vodne útvary **v dôsledku nepostačujúcej vodohospodárskej politiky vrátane nedostatkov z minulosti pri uplatňovaní výnimiek z cieľov rámcovej smernice o vode.**“

COM(2019) 149

SWD(2019) 116 final

„Slovensko teda musí zabezpečiť splnenie požiadaviek v rámcovej smernici o vode (článok 4 ods. 7), konkrétne musí posúdiť, či pri projekte **prevažuje verejný záujem** a či **prínos pre spoločnosť prevažuje nad zhoršovaním životného prostredia**, a musí sa presvedčiť, že neexistujú iné možnosti, ktoré by boli lepšou environmentálnou voľbou. Tieto projekty okrem toho možno vykonať iba vtedy, keď sa uskutočnia **všetky realizovateľné kroky na zmiernenie nepriaznivého vplyvu na stav/potenciál vodných útvarov**. Príslušné informácie o uplatňovaní článku 4 ods. 7 sa musia uviesť v plánoch manažmentu povodia.“

Preskúmavanie vykonávania environmentálnych právnych predpisov a politik - COM(2019) 149, SWD(2019) 116 final

EIA a §16 a vodného zákona

EIA – proces, v ktorom by sa mali identifikovať vplyvy na ŽP a navrhnúť opatrenia na elimináciu, minimalizáciu vplyvov atď.

Problém 4: následnosť kroků a prepojenost' výstupů

- EIA → posudzovanie podľa § 16a v etape územného konania
- vzťah medzi oboma procesmi, osobitne v prípade „starých“ EIA resp. rozhodnutí zo zisťovacích konaní

Informačný systém o konaniach po 15. 3. 2018

- zverejňovanie začatí konaní na úradnej tabuli MŽP + prelinkovanie na weby OÚ

Problémy:

- „zmiznutie“ informácií o začatí konaní podľa §16a a podkladových materiálov po uplynutí lehoty na prihlásenie sa;
- nezverejňovanie rozhodnutí OÚ
- neexistencia informácií „čo ďalej“
- ??? do 15. 3. 2018

Súbor Upraviť Zobrazit História Záložky Nástroje Pomocník

Sekcia vôd - Ministerstvo životného prostredia

www.minzp.sk/uradna-tabuľa/skecia-vod/ 90% Hľadať

Najobľúbenejšie Ako začať Vítajte na Facebooku Prekladač Google Gymnázium Ludovíta ... Gymnázium Andreja K... Budget air tickets fro...

MINISTERSTVO ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Kontakty | Blind friendly | Mapa stránky | Magyar | English

Vyhľadavanie Hľadať

Ministerstvo Úradná tabuľa Tlačové správy EÚ a medzinárodné vzťahy Fondy Oblasti Infoservis IEP

Správne konania Menu · Úradná tabuľa · Sekcia vôd

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie

Verejné obstarávanie

Sekcia vôd

Odbor štátnej vodnej správy a rybárstva I/18 a I/21 Petič - Hanušovce nad Topľou 23.05.2019

Oddelenie štátnej správy rybárstva Plán likvidácie lomu + Dodatky 22.05.2019

Kvalita životného prostredia Polder na toku Smíchov 21.05.2019

iné

Obnova Pálfyovského kaštieľa - zmena dokončenej stavby, dostavba a prístavba 21.05.2019

Usmernenie potoka "od Kameňolomu" a výstavba vodnej plochy - okres Stará Ľubovňa 21.05.2019

Rekonštrukcia a dostavba výrobných hál Matador, Viacpodlažná polyfunkčná výstavba 16.05.2019

PLÁN LIKVIDÁCIE LOMU PRE LOŽISKO NEVYHRADENÉHO NERASTU ŠTRKOPIESKOV BECKOV - KOPANÉ 16.05.2019

2:37 27. 5. 2019

Ďalšie problematické miesta

- môže OÚ rozhodnúť „proti“ stanovisku VÚVH z primárneho hodnotenia? VÚVH nemá podmienky na získanie informácií z terénu, nemá informácie o existujúcich vypúšťaní/odberoch vôd, existencii bariér a pod., až OÚ dostane stanoviská od správcu toku, verejnosti ....
- prihlasovanie sa a zasielanie stanovísk – „písomne“ – v konaniach podľa zákona o OPK je akceptované bežné posielanie prihlásenia + stanoviska emailom, v tomto konaní striktne listovou formou alebo zaručeným podpisom (o.z. nemali do začiatku roka 2019 register)
- nemožnosť odvolať sa voči rozhodnutiu OÚ o tom, že vplyv na stav vôd sa nebude posudzovať – na prehodnotenie sa dajú využiť iba nástroje mimo odvolacieho konania

WWF Slovensko

Medená 5, 811 02 Bratislava

<http://slovakia.panda.org/>

Martina Paulíková, paulikova@changenet.sk, 0915 811 195

